

Ainutlaatuinen Rekijokilaakso

Tästä alkaa luontopolku, joka kulkee Rekijokilaakson Häntälän notkoine tunnetulla alueella. Rekijokilaakson alue kattaa nimikkojokensa ja sen latvajokien sekä niistä virtaavien purojen laajan kokonaisuuden Someron ja Salon alueella. Rekijokilaakson alue muodostaa myös yhtenäisen Natura 2000 -alueen. Se on yksi Suomen edustavimmista ja laajimmista perinnemaisemakohteista. Alueella on myös merkittäviä vanhan metsän arvoja.

Suomen perinnebiotooppien kaikki luontotyypit ovat uhanalaisia. Laiduntavat eläimet ovat yksi parhaimmista perinnemaisemien luonnonhoitomenetelmistä ja vanhoja metsiä voidaan turvata suojelemalla ne. Liito-orava viihtyy hyvin Rekijokilaakson alueella. Jokien ja purojen varsien puut tarjoavat hyvät kulkuyhteydet ja alueella on runsaasti ravintoa ja suojaaa.

Polkua ylläpitää Someron kaupunki maanomistajien suostumuksella ja kyläyhdistyksen toteuttamana.

Den unika Rekijoki ådalen

Här börjar naturstigen som går genom området som är känt som Häntälä sänkan i Rekijoki ådalen. Till Rekijoki ådalens område hör ån Rekijoki och dess källflöden samt den omfattande helheten av bäckar som rinner från dem i Somero- och Saloområdet. Rekijoki ådalen bildar också ett enhetligt Natura 2000-område. Området är i sin helhet ett av Finlands mest representativa och omfattande kulturlandskap, där det också finns betydande gammelskogsvärden.

Alla vårdbiotoper är i Finland förekommande hotade naturtyper. Betesdjur är en av de bästa naturvårdsmedoterna i kulturlandskap och gammelskogar kan skötas genom att skydda dem. Flygekorrar trivs bra i Rekijoki ådalen. Träd längs åarna och bäckarna erbjuder goda förbindelser och rikligt med näring och skydd.

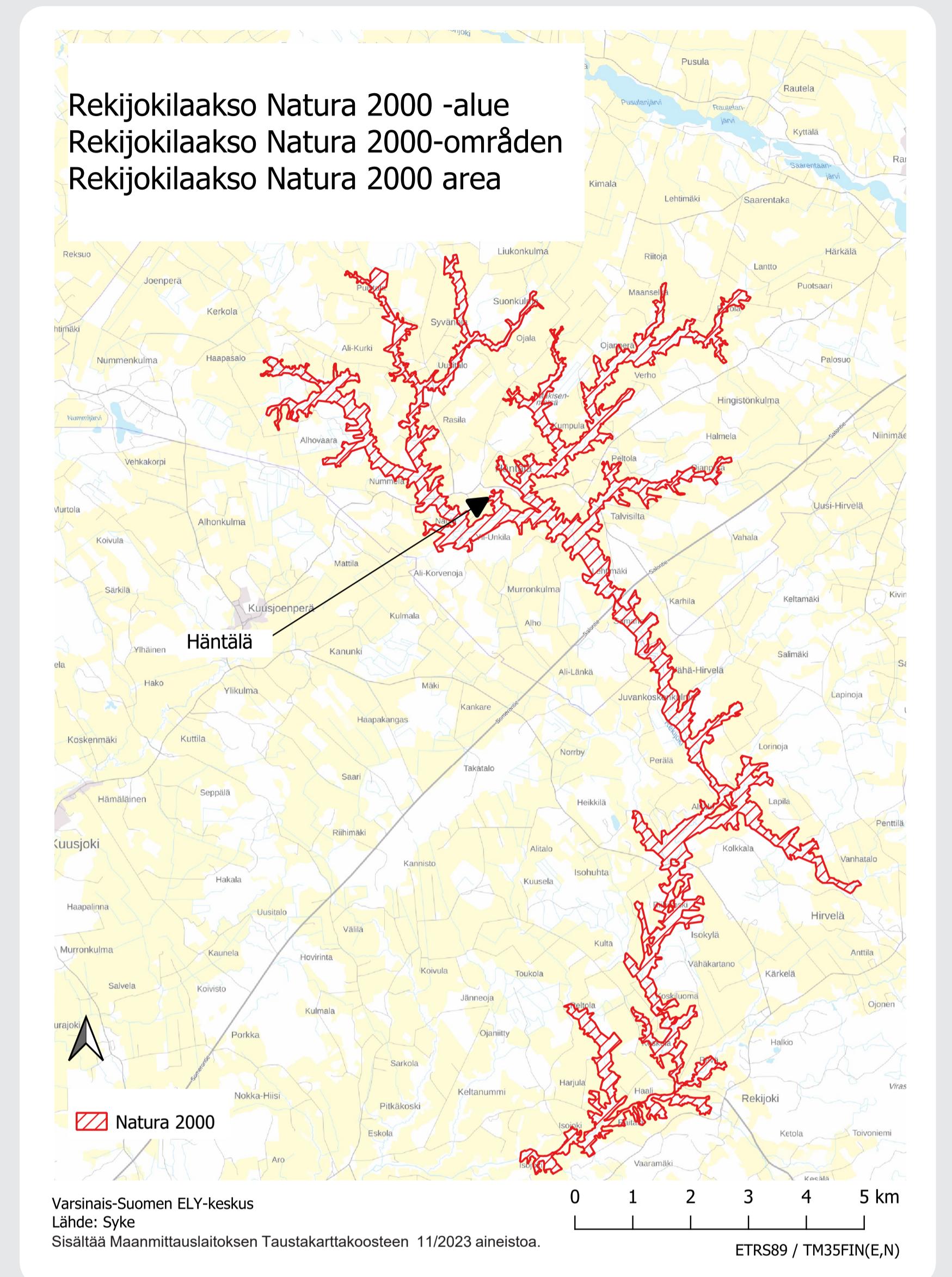
Stigen upprätthålls av Somero stad med markägarnas samtycke och är uppförd av byföreningen.

The unique Rekijoki Valley

This is the start of the nature trail which runs through the area of the Rekijoki valley, known as the Häntälä Hollows. The Rekijoki valley covers the large area consisting of its eponymous river and the rivers and streams flowing from them in the Somero and Salo areas. The Rekijoki valley area also forms a uniform Natura 2000 area. It is one of Finland's most representative and extensive traditional landscape sites. The area also has significant value due to its old-growth forests.

All biotopes of Finland's semi-natural biotopes are endangered. Grazing animals are one of the best ecological management methods in traditional landscapes, and old-growth forests can be safeguarded by protecting them. The flying squirrel thrives in the Rekijoki valley area. The trees along the rivers and streams provide good connections, and the area has plenty of food and shelter.

The trail is maintained by the City of Somero with the consent of landowners and implemented by the village association.

- Koirien vieminen laitumelle laidunaikana (1.5.–31.10.) on kielletty.
- Laitumella on karja. Liiku laitumella rauhallisesti: älä hätyttele eläimiä äläkä tarjoa eläimille ruokaa. Karja voi olla uteliasta ja tulla kohti, mutta se väistyy rauhallista kulkijaa.
- Kasvien poimiminen ja kaivaminen sekä perhosten pyydystäminen on kielletty.
- Polku on tarkoitettu kävelijöille, polkupyöillä ei saa liikkua. Polku voi olla paikoin haastava aitojen ja portaiden sekä jyrkkien rinteiden takia. Märällä keilillä maasto voi olla liukas.
- Tuo maastosta sen minkä vietkin. Roskat voi jättää kyläkeskuksen jäteastioihin.
- Autojen pysäköinti on kyläkeskuksen pihalla.

- Det är förbjudet att ta med sig hundar till beteshagen under betesperioden (1.5–31.10).
- Det finns boskap i beteshagen. Rör dig lugnt i beteshagen: skrämt inte djuren och mata dem inte heller. Boskapen kan vara nyfiken och komma emot dig, men den går undan en lugn vandrare.
- Det är förbjudet att plocka och gräva upp växter samt att fånga fjärilar.
- Stigen är avsedd för fotgängare, det är förbjudet att cykla på området. Stigen kan ställvis vara utmanande på grund av att där finns stängsel och trappor samt branta sluttningar. När det är blött kan det vara halt i terrängen.
- Plocka upp det som du har tagit med dig. Skräpet kan lämnas i bycentrets avfallskärl.
- Parkeringsplatser för bilar finns på bycentrets gård.

- Dogs are not allowed in the pasture during grazing (1 May to 31 October).
- Cattle graze in the pasture. Move around the pasture calmly: do not disturb the animals or give them food. The cattle may be curious and come toward you, but they will move away from a calm walker.
- It is prohibited to pick or dig up plants and to catch butterflies.
- The trail is intended for walkers; bicycles are not allowed. The trail may be challenging in places due to fences and stairs and steep slopes. In wet weather, the terrain may be slippery.
- Whatever you bring, take it away with you. You can leave your trash in the waste bins in the village centre.
- Car parking is in the yard of the village centre.

<<< Kuva / Bild / Photo Esko Aaltonen, Forssan museon kuvakokoelma.

Häntälän notkot 1920-1930-luvulla. Taustalla näkyy Häntälän vanha kansakoulu, jonka paikalla sijaitsee nykyinen kyläkeskus.

Häntälä sänkan under 1920-1930 -talet. I bakgrunden syns Häntäläs gamla folkskola, på vars plats det nuvarande bycentret ligger.

Häntälä Hollows during the 1920s or 1930s. In the background is the old Häntälä primary school where the current village centre is today.

Yhteistyössä / I samarbete / In cooperation

Liito-orava-LIFE (LIFE17 NAT/FI/000469)
Varsinais-Suomen ELY-keskus, NTM-centralen i Egentliga Finland,
Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Southwest Finland
Lounais-Someran kyläyhdistys ry

Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE Luonto -rahoitusta. Aineiston sisältö heijastaa sen tekijöiden näkemyksiä eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Projektet har fått finansiering av Europeiska Unionens LIFE-program. Materialen reflekterar synsätt av upphovsmannen, och Europeiska kommissionen eller CINEA är inte ansvariga för användning av materialets innehåll.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Rekijokilaakson arvokas kasvi- ja eläinlajisto

Rekijokilaakson maisemaa luonnehtivat jokien ja purojen saviseen maahan uurtamat jyrkät rinteet ja notkot, jotka hakevat vielä tänä päivänäkin uomaansa. Maanvyörymät eivät ole alueella harvinaisia.

Rekijokilaakson alueen maisemassa näkyy satojen vuosien aikainen ihmisen ja luonnon vuorovaikutus. Laidunnus on muovannut maisemaa, jossa vuorottelevat avoimet niityt ja metsäiset alueet.

Siellä missä maasto on ollut liian vaativaa laidunnukselle tai metsätaloudelle, metsät ovat saaneet vanhentua rauhassa. Vanhoista sekapuustoista metsistä hyötyvät monet lajit.

Paikkauskollinen pikkupollo

Alueella on runsaasti erilaisia ja myös harvinaisempia perhoslajeja. Alueella tavataan uhanalainen (vaarantunut VU) pikkupollo (*Parnassius mnemosyne*). Rekijokilaakson esiintymä on Manner-Suomen voimakkain. Pikkupallon toukka käyttää ravintonaan ainoastaan aikaisin keväällä kukkivaa pystykiurunkannusta (*Corydalis solida*). Paikkauskollisen pikkupallon elinympäristöt ovat vähentyneet laidunmaidenvälistyessä ja niittyjen umpeenkasvun vuoksi. Häntälän notkoilla pikkupallon voi tavata lentämästä touko-kesäkuun aikana.

<< Kuva / Illustration
Ari Karhilahti

Pystykiurunkannus ja pikkupallon toukka.

Stornunneört och mnemosynefjärilens larv.

Fumewort and larvae of the clouded apollo.

Rekijoki ådalens värdefulla växt- och djurarter

Landskapet i Rekijoki ådalens karakteriseras av branta sluttningar och sänkor som åarna och bäckarna har skurit i lerjorden och som ännu idag söker sin fåra. Jordskred är inte sällsynta i området.

I Rekijoki ådalens landskap syns också den växelverkan som pågått i hundratals år mellan människan och naturen. Betesgången har format landskapet som är varierande med sina öppna ängar och skogbevuxna områden.

Där terrängen har varit för krävande för bete eller skogsbruk har skogarna fått föråldras i lugn och ro. Många arter drar nytta av gamla blandskogar.

Den platstrogna mnemosynefjärilen

I området finns rikligt med olika och även mer sällsynta fjärilsarter. I området påträffas den utrotningshotade (sårbara VU) mnemosynefjärilen (*Parnassius mnemosyne*). Dess förekomst i Rekijoki ådalens är Fastlandsfinland mest livskraftiga förekomst. Mnemosynefjärilens larv lever endast på växten stornunneört (*Corydalis solida*) som blommar tidigt på våren. Livsmiljöerna för den platstrogna mnemosynefjärilen har minskat på grund av att betesmarkerna och ängarna vuxit igen. Man kan påträffa den flygande mnemosynefjärilen under maj–juni i Häntäläs sänkor.

Kuva / Illustration Ari Karhilahti >>

Pikkupollo on suunnilleen kaaliperhosen kokoinen valkoinen perhonen, jolla on etusiivissä kaksi mustaa laikkua. Etusiiven kärki on läpikuultava ja tummat siipisuonet erottuvat hyvin.

Mnemosynefjärilen är en vit fjäril som till storleken är ungefärlig lika stor som en kålfjäril. Den har två svarta fläckar på framvingarna. Framvingens spets är genomskinlig och de mörka kärlen i vingarna urskiljs väl.

The clouded apollo is a white butterfly about the size of a cabbage butterfly with two black spots on its front wings. The tip of the front wing is translucent and the dark wing veins stand out well.

<< Kuva / Bild / Photo

Rekijoella näkyy hyvin jokien ja purojen saveen muovaamat notkot. Rinteillä vuorottelee avoimet niityt ja metsäiset alueet. Alueella esiintyy runsaasti Suomessa erityisiä lajeja, jotka hyötyvät Rekijokialueen mosaiikkimaisesta elinympäristöverkostosta. Kuva Varsinais-Suomen ELY-keskus

I Rekijoki ådalens landskap syns de sänkor som åarna och bäckarna har format i leran. I sluttningarna finns varierande områden av öppna ängar och skogar. I området förekommer rikligt med arter som är speciella i Finland och som drar nytta av det mosaikliknande habitatnätverket i Rekijokiområdet.
Bild NTM-centralen i Egentliga Finland

The landscape of the Rekijoki River shows the hollows that rivers and streams have formed in the clay. Open meadows and forested areas alternate on the slopes. Many of Finland's most special species live in the area and benefit from the mosaic-like habitat network of the Rekijoki River.
Photo Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Southwest Finland

Valuable flora and fauna in the Rekijoki valley

The landscape of the Rekijoki valley is characterised by the steep slopes and hollows carved by its many rivers and streams, which are still finding their channels today. Landslides are not rare in the area.

The interaction between humans and nature over hundreds of years has been imprinted in the landscape of the Rekijoki valley. Grazing has shaped the landscape into an alternating milieu of open meadows and forested areas.

Where the terrain has been too demanding for grazing or forestry, the forests have been allowed to grow old undisturbed. Many species benefit from old-growth mixed forests.

Sedentary clouded apollo

The area is also home to plenty of different and rarer butterfly species. Here, you may spot the endangered (vulnerable VU) clouded apollo (*Parnassius mnemosyne*). The occurrence in the Rekijoki valley is the largest in mainland Finland. The larvae of the clouded apollo only feed on the fumewort (*Corydalis solida*) which blooms early in the spring. The habitats of the clouded apollo, which lives its whole life in one place, have decreased due to the overgrowth of pastures and meadows. You can spot the clouded apollo fluttering around the hollows in Häntälä around May-June.

Yhteistyössä / I samarbete / In cooperation

Liito-orava-LIFE (LIFE17 NAT/FI/000469)
Varsinais-Suomen ELY-keskus, NTM-centralen i Egentliga Finland,
Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Southwest Finland
Lounais-Somermon kyläyhdistys ry

Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE Luonto -rahoitusta. Aineiston sisältö heijastaa sen tekijöiden näkemyksiä eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Projektet har fått finansiering av Europeiska Unionens LIFE-program. Materialen reflekterar synsätt av upphovsmannen, och Europeiska kommissionen eller CINEA är inte ansvariga för användning av materialets innehåll.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Liito-orava viihtyy kuusivaltaisessa sekametsässä

Vanhat kuusivaltaiset sekametsät ovat liito-oravalle (*Pteromys volante*) tyypillistä elinympäristöä. Liito-oravametsässä kasvaa myös suuria haapoja ja muita ravintoa ja pesäkoloja tarjoavia lehtipuita.

Paikkauskollinen liito-orava viettää koko elämänsä elinpiirillään. Elinpiiri voi sisältää useamman ydinalueen, jossa se viettää suurimman osan ajastaan. Ydinalueella on tyypillisesti vähintään yksi lisääntymis- ja levähdySPAikka. Se koostuu puussa sijaitsevasta pesästä, joka voi olla kolo, risupesä tai pönttö sekä sen läheisyydessä kasvavasta puustosta. Liito-oravalla on useampi pesä.

Luonnonsuojelulaki kielää lisääntymis- ja levähdySPAikan hävittämisen tai heikentämisen

Liito-orava on luokiteltu uhanalaiseksi (vaarantunut VU) ja se on rauhoitettu luonnonsuojelulla. Laki turvaa liito-oravan lisääntymis- ja levähdySPAikan. Liito-oravan pesälle on oltava riittävä kulkuyhteydet ja niiden lähellä on oltava ruokaa tarjolla.

Liito-oravaa havainnoidaan helpoiten etsimällä sen kellertäviä, riisinjyvän kokoisia papanoita puiden juurilta. Havaintoja voi tarkastella ja ilmoittaa Suomen Lajitietokeskuksen ylläpitämälle laji.fi-verkkosivulle.

Liito-orava tarvitsee riittävän korkeita puita, joissa se voi liitä. Illustration Ari Karhilahti.

Flygekorren behöver träd som är tillräckligt höga för att kunna glida. Illustration Ari Karhilahti.

The flying squirrel needs sufficiently tall trees to glide. Illustration Ari Karhilahti.

Liito-orava:

- Ruumiin pituus 13–21 cm, häntä litteä ja tuuhea 9–14 cm.
- Paino 130–200 g, naaraat tavallisesti koiraata painavampia.
- Harmaa turki, pieni pyöreähkö pää ja suuret silmät. Ruumiin sivulla etu- ja takaraajojen välissä ihopoimu, jonka avulla liito-orava liittää.
- Hämäräaktiivinen.
- Naaran elinpiiri on 3–10 ha ja uroksen kymmeniä hehtaareja. Yhden uroksen elinpiirissä voi olla useamman naaraan elinpiiri.
- Tavataan EU:n alueella Suomessa ja Virossa. Manner-Suomessa liito-orava on levinnyt laikuttaisesti ainakin Hangosta Kuusamon korkeudelle.
- Liito-orava on rauhoitettu luonnonsuojelulla. Suojelusta on säädetty myös EU:n luontodirektiivin II ja IV (a) -liitteissä.

Flygekorren trivs i grandominerad blandskog

Gamla grandominerade blandskogar är typiska livsmiljöer för flygekorren (*Pteromys volante*). I skogar som flygekorren trivs växer också stora aspar och andra lövträd som erbjuder näring och bohål.

Den platstrogna flygekorren tillbringar hela sitt liv inom sitt revir. Reviret kan omfattas av flera kärnområden där den tillbringar största delen av sin tid. Kärnområdet har vanligtvis minst en föreknings- och rastplats. Kärnområdet består av ett bo i ett träd som kan vara ett hål, risbo eller en holk samt ett trädbestånd som växer i närheten har flera bon.

Naturvårdslagen förbjuder förstöring eller försämring av föreknings- och rastplatser

Flygekorren klassificeras som utrotningshotad (sårbar VU) och den har fredats med stöd av naturvårdslagen. Lagen trygger flygekorrens föreknings- och rastplatser. Flygekorren ska ha tillräckliga förbindelser och det ska finnas mat i närheten av dem.

Förekomster av flygekorren observeras enklast genom att leta efter dess gulaktiga spillning som är lika stor som riskorn vid trädens rötter. Observationerna kan granskas och anmälas på webbplatsen laji.fi som upprätthålls av Finlands Artdatalcenter.

Liito-oravan elinympäristöverkosto muodostuu sopivista elinpiireistä sekä niiden välisistä kulkuyhteyksistä. Illustration Tupu Vuorinen.

Flygekorrens habitatnätverket består lämpliga revir och ekologiska korridorer mellan dem. Illustration Tupu Vuorinen.

The flying squirrel habitat network consists of suitable habitats and corridors between them. Illustration Tupu Vuorinen.

- Naaraan elinpiiri Honas revir Female's home range
- Kulkuyhteys Korridor Corridor
- Koiraan elinpiiri Hanen revir Male's home range

Liito-oravalla on harmaa turki, pieni pyöreähkö pää ja suuret silmät. Ruumiin sivulla on etu- ja takaraajojen välissä ihopoimu, jonka avulla liito-orava liittää. Illustration Ari Karhilahti.

Flygekorren har grå päls, litet runt huvud och stora ögon. Det finns ett hudveck på sidan av kroppen mellan fram- och bakbenen med vilket flygekorren glidflyger. Illustration Ari Karhilahti.

The flying squirrel has a grey fur, small round head and large eyes. There is a fold of skin between the anterior and posterior limbs on the sides of the body that the flying squirrel uses to glide. Illustration Ari Karhilahti.

Flygekorren:

- Kroppslängd 13–21 cm, platt och yvig svans 9–14 cm
- Vikt 130–200 g, honorna väger vanligtvis mer än hanarna
- Grå päls, litet runt huvud och stora ögon. Det finns ett hudveck på sidan av kroppen mellan fram- och bakbenen med vilket flygekorren glidflyger.
- Aktiv i skymningen
- Honans revir är 3–10 ha och hanens tiotal hektar. I hanens revir kan det finnas ett revir för flera honor.
- Påträffas inom EU i Finland och Estland. I Fastlandsfinland har flygekorren spridit sig fläckvis från Hangö till Kuusamo.
- Flygekorren är fridlyst med stöd av naturvårdslagen. Skyddet har också reglerats i bilagorna II och IV (a) till EU:s habitatdirektiv.

The flying squirrel:

- Body length 13–21 cm, tail flat and thick 9–14 cm.
- Weight 130–200 g, females usually heavier than the males.
- Grey fur, small round head and large eyes. A fold of skin between the anterior and posterior limbs on the sides of the body that the flying squirrel uses to glide.
- Active at dusk and dawn.
- The female's habitat is 3–10 hectares and the male's dozens of hectares. One male's habitat may include more than one female's habitats.
- In the EU area it is only found in Finland and Estonia. In mainland Finland, the flying squirrel has spread in patches from Hanko to Kuusamo.
- Flying squirrel is protected by the Nature Conservation Act. Protection is also provided for in Annexes II and IV (a) of the EU Habitats Directive.

Yhteistyössä / I samarbete / In cooperation

Liito-orava-LIFE (LIFE17 NAT/FI/000469)
Varsinais-Suomen ELY-keskus, NTM-centralen i Egentliga Finland,
Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Southwest Finland
Lounais-Someran kyläyhdistys ry

Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE Luonto -rahoitusta.
Aineiston sisältö heijastaa sen tekijöiden näkemyksiä eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Projektet har fått finansiering av Europeiska Unionens LIFE-program.
Materialet reflekterar synsätt av upphovsmannen, och Europeiska kommissionen eller CINEA är inte ansvariga för användning av materialets innehåll.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.